

Trädgårdsnärings Centrala Yrkeskommitté

Validering av yrkesrelaterat kunnskande

Välkommen till denna textbaserade webbutbildning.

Det här är sista steget på din väg att utföra ett mycket viktigt och smått ärofyllt uppdrag!

Att hjälpa människor att växa!

Syftet med denna bildserie är att samtliga yrkesbedömare ska få möjlighet att fördjupa kunskapen om vad bedömning egentligen handlar om och hur viktig den är för alla parter i arbetslivet, och du som redan genomgått OCN-utbildningen för yrkesbevis 1, kan se följande sidor som ett komplement.

Alla växer på att validera - handledning och bedömning i skön förening.

Att handleda och/eller validera en praktikant, en säsonganställd eller sommarpersonal är ett viktigt uppdrag och vi behöver många sådana nyckelpersoner.

Den som arbetar med de uppgifterna i företaget eller förvaltningen, lär sig mycket och det har visat sig att dessa personer ofta utvecklas till viktiga nyckelpersoner i företaget eller förvaltningen.

Det kan t.ex vara bland dem som framtida lagbasar eller arbetsledare hittas

Vad är egentligen validering?

”Validering är en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats.”

Vad är kompetens?

Fakta, förståelse, färdighet, förtrogenhet är de fyra kunskapsformer som tillsammans kan beskrivas som **kompetens**

Låt oss läsa ett litet exempel som förklarar begreppen.

En trädgårdsmästare som planerar utformningen av en villaträdgård har förstås mycket detaljkunskaper (*fakta*) om de plantor hen överväger att använda sig av. Hen vet vilka förutsättningar som krävs för att dessa plantor ska trivas och växa (*förståelse*). Hen har också utifrån sina erfarenheter en vetskap om hur de olika växterna ska sättas samman under de specifika betingelser som råder just i denna trädgård, och vilket estetiskt helhetsintryck dessa växter kommer att ge tillsammans när de blommar (*förtrogenhet*). Slutligen kan hen omsätta sina tankar i faktisk handling, när hen planterar sina växter (*färdigheter*).

När trädgårdsmästarens kompetens prövas, så handlar det om att komma åt samtliga dessa dimensioner av hens kunnande. Det räcker inte med att låta hen identifiera vissa växter och namnge dem.

Oberoende av vilket yrke vi lyfter fram, så finns det alltså en kunskaps- och en handlingsdimension.

Varför validering?

Validering av kunskap och kompetens har en viktig roll i arbetslivet. Tillvaron förändras och arbetskraften är rörlig och med en rörlig arbetskraft krävs både ett synliggörande av de kvalifikationer som olika arbeten kräver och av den kompetens som den enskilde har.

Yrkesbedömarens viktiga roll

Validering präglar det mesta av det vi gör och lär oss, och den påverkar alla. Validering är en metod att bedöma en persons kunskaper och färdigheter oberoende hur dom har förvärvats i livet.

Validering av kunskaper och färdigheter är av fundamentalt intresse., vilket gör yrkesbedömarens roll extra viktig.

Validering lyfts mer och mer fram som ett område som måste aktualiseras i arbetslivet och som kan leda till lyfta och synliggöra människors kompetens.

Utbildning eller utvecklad kunskap

Validering av en persons yrkesrelaterade kunnande kan göras efter en utbildning eller kortare kurs, såväl som utan någon förgående kurs. I det senare fallet kallar vi det då för validering av kunskap och färdigheter som personen redan har. Personens kunskaper och färdigheter kan alltså vara förvärvade genom utbildning, men de kan också vara utvecklad på annat sätt - till exempel i och med att personen "lärt sig jobbet på jobbet"

Viktiga frågor som du som yrkesbedömare alltid bör ställa dig

- ✓ Vilket syfte har valideringen?
- ✓ Vad ska valideras?
- ✓ Hur ska detta fångas in?

Är det någon skillnad på kunskaper och värderingar?

Kunskap kanske inte är något som är åtskilt från våra värderingar kring vad som är gott eller rätt i tillvaron? Våra värderingar bygger på, och är beroende av kunskap och erfarenheter. För att kunna göra kloka bedömningar av de problem vi ställs inför och värdera olika lösningar, behöver vi kunskap.....

.....och inbäddad i kunskapen, till exempel förtrogenhet, ligger värderingar. De olika kunskapsformerna kan sammanföras i kompetensbegreppet, vilket har särskild bärighet på arbetslivet. Att vara kompetent innebär att kunna hantera komplicerade uppgifter i en komplex yrkesverklighet. Kompetensbegreppet integrerar alltså teori och praktik, men har sin utgångspunkt i det praktiska handlandet.

Tydlig bild

För att åstadkomma dessa beskrivningar krävs valideringar som vilar på synliggjorda grunder. Valideringen ska ge så tydlig bild som möjligt av en persons kunnande. Den ger individen ett "kvitto" på de insatser som gjorts, samtidigt som han eller hon får vägledning gällande vilka kvaliteter av kompetensen som kan behöva vidareutvecklas.

Förutsättningar och underlag

Valideringen kan också underlätta övergångar till eller inom arbetslivet. Den ger förutsättningar för att ställa realistiska krav på arbetstagaren och den ger underlag för fortsatt planering av kompetensutvecklande insatser.

Validering - en ständig följeslagare till undervisning.

Validering, relevant tillämpad, kan ha en hög lärandepotential och valideringssystemet signalerar vad det är som är värt att lägga energi på. Men det visar också hur vi ser på människan - som ett objekt eller som ett subjekt.

Den validerade personen

Det är viktigt att personen som valideras involveras i processen och känner sig delaktig och viktig. Det gör att de valideringar som görs påverkar den enskilde personens lärande, tilltro till sig själv och sina kunskaper på ett positivt sätt, vilket är en av de största vinsterna med valideringen - *att hjälpa människor att växa!*